

Pri zobrazovaní násilia na ženách a sexuálneho obťažovania v médiách sa zabúda na obeť

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva zverejnilo výskumné správy z monitoringu médií, ktorého cieľom bolo analyzovať, akým spôsobom sa v slovenskom mediálnom diskurze hovorí o problematike násilia na ženách a sexuálneho obťažovania a aké prípady sa najčastejšie zobrazujú. SNSLP v mediálnom zobrazovaní násilia na ženách a sexuálneho obťažovania identifikovalo viaceré nedostatky.

V oblasti sexuálneho obťažovania predstavuje najzávažnejší problém zľahčovanie jednotlivých prípadov prostredníctvom nesprávneho pomenovania. Často sa stáva, že sexuálne trestné činy sú označované ako sexuálne obťažovanie, čo môže spôsobovať nesprávne pochopenia problematiky verejnosťou. V zahraničnom spravodajstve sa až v 32 % správ prebratých zo zahraničných tlačových agentúr ako sexuálne obťažovanie označujú prípady, ktoré podľa slovenského právneho poriadku predstavujú sexuálny trestný čin. Zároveň pozorujeme tendenciu informovať prevažne o prípadoch sexuálneho obťažovania žien mužmi v pracovnom prostredí, čím sa iné formy obťažovania nepriamo zneviditeľňujú a vytláčajú z verejnej diskusie. V rámci násilia na ženách sa v médiách najčastejšie vyskytujú prípady fyzického a sexuálneho násilia, v oboch prípadoch najmä najextrémnejšie formy ako vražda a znásilnenie. Bežnejšie a častejšie sa vyskytujúce formy násilia sa tak v médiách vyskytujú zriedkavejšie a preto následne nemusia byť rozpoznávané ako násilie.

Existuje rozdiel v spôsobe informovania zo strany autoriek a autorov mediálnych výstupov. Autorky majú v porovnaní s autormi výraznejšiu tendenciu zdôrazňovať systémový, resp. celospoločenský aspekt problematiky, prípadne prezentovať problematiku ako symptóm rodovej nerovnosti v spoločnosti. Častejšie tiež informujú o incidentoch v širšom kontexte, oslovujú odborníkov a zameriavajú sa na dôsledky pre obeť.

Ako ďalší problém Stredisko identifikovalo prevládajúcu tendenciu venovať sa problematike sexuálneho obťažovania a násilia na ženách vtedy, ak sa týka verejne známej osoby. Výrazne menší záujem je o hĺbkové spracovanie problematiky. Rovnako sa pomerne málo hovorí o sexuálnom obťažovaní ako o forme diskriminácie a len v malom percente sledovaných článkov sa hovorí o Stredisku ako národnom antidiskriminačnom orgáne, ktoré práve takéto prípady aj právne rieši.

Spôsob, akým médiá zobrazujú tieto témy, spoluutvára to, ako o nich uvažujeme, Stredisko preto zdôrazňuje dôležitosť výraznejšej prítomnosti ľudskoprávneho aspektu v mediálnom diskurze.

Stredisko povzbudzuje médiá, aby pri informovaní o násilí na ženách a sexuálnom obťažovaní využívali korektný jazyk voči obetiam aj pri pomenovaní skutku a zobrazovali tieto témy v ľudskoprávnej a rodovej perspektíve. Účelom zobrazovania násilia a obťažovania by nemalo byť vyvolanie senzácie, ale scitlivovanie verejnej diskusie, odbúravanie stereotypov a predchádzanie

zľahčovaniu problematiky. Stredisko je v tejto oblasti pripravené poskytnúť pomoc obetiam všetkých foriem diskriminácie vrátane sexuálneho obťažovania.

Podrobnejšie zistenia sú dostupné vo výskumných správach zverejnených na webe Strediska.

